

**FIȘA DISCIPLINEI****1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	IFR - FACULTATEA DE DREPT
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei			Dreptul comerțului internațional				
2.2 Coordonator de disciplină			Prof. Dr. CARMEN TAMARA UNGUREANU				
2.3 Cadru didactic activități aplicative							
2.4 An de studiu	IV	2.5 Semestrul	VIII	2.6 Tip de evaluare*	E	2.7 Regimul disciplinei**	Ob

*E – Examen / C – Colocviu / V – Verificare

**OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr ore din planul de învățământ*				3.6 Total
3.2 AI	3.3 SF	3.4 ST	3.5 L/P	
24	12	0	0	
*AI – Activități de autoinstruire, SF – Seminar față în față, ST – Seminar în sistem de tutorat, L/P – Activități aplicative				
Distribuția fondului de timp				ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele				34
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren				22
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri				29
Tutoriat				2
Examinări				2
Alte activități				0

3.7 Total ore studiu individual*	89
3.8 Total ore pe semestru	125
3.9 Numărul de credite	5

4. Precondiții - De curriculum (dacă este cazul)

Nu este cazul

5. Condiții de desfășurare a activităților didactice (dacă este cazul)

Nu este cazul

6. Obiective

Obiectivul general

Identificarea și înțelegerea principalelor reguli referitoare la sursele dreptului comerțului internațional, la participanții la activitatea de comerț internațional și la operațiunile specifice comerțului internațional. Calificarea unui contract comercial internațional, prin apelarea la regulile de bază aplicabile diferitelor tipuri de contracte. Înțelegerea problemelor specifice unui litigiu de dreptul comerțului internațional, prin stabilirea autorității statale sau arbitrale competente să soluționeze litigiul și, apoi, a legii aplicabile fondului acestuia, iar la final, determinarea condițiilor de recunoaștere și executare a deciziei.

Obiectivele specifice

La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:

- ♣ Califice un raport de drept internațional privat ca făcând parte din raporturile de dreptul comerțului internațional.
- ♣ Analizeze participanții la activitatea de comerț internațional.
- ♣ Explice modul de încheiere, interpretare și executare a contractului de comerț internațional.
- ♣ Descrie pașii pe care trebuie să îi urmeze un justițiabil/avocat/judecător/arbitru pentru a ajunge la soluționarea unui litigiu de dreptul comerțului internațional.
- ♣ Utilizeze regulile aplicabile diferitelor tipuri de contracte comerciale internaționale pentru a putea califica un contract de comerț internațional.
- ♣ Analizeze condițiile în care pot fi finanțate operațiunile de comerț internațional și să identifice mijloacele de finanțare și de plată.

7. Competențe/Rezultate ale învățării

- Utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor și metodelor din domeniul juridic
- Interpretarea și aplicarea legislației românești, a legislației europene și a normelor de drept internațional
- Înțelegerea și interpretarea comparativă a instituțiilor juridice din dreptul național, din dreptul european, din dreptul altor state, precum și din dreptul internațional
- Realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil, cu respectarea regulilor deontologice specifice domeniului juridic
- Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare și de formare profesională asistată, atât în limba română, cât și într-o limbă străină de circulație internațională

8. Conținut

8.1 Activități de autoinstruire (AI): unități de învățare	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Noțiuni introductive. Izvoarele dreptului comerțului internațional	autoinstruire	2 ore (capitolul aferent din referințele 7, 10)
2.Participanții la activitatea de comerț internațional	autoinstruire	2 ore (capitolul aferent din referințele 1, 9, 11)
3.Legea aplicabilă pentru soluționarea litigiilor de comerț internațional	autoinstruire	2 ore (capitolul aferent din referințele4, 6, 20)
4.Instanța competentă pentru soluționarea litigiilor de comerț internațional	autoinstruire	2 ore (capitolul aferent din referințele16, 17)
5.Arbitrajul în comerțul internațional	autoinstruire	2 ore (capitolul aferent din referințele 2,3)
6.Operațiunile de comerț internațional. Faza pregătitoare a operațiunilor de comerț internațional	autoinstruire	2 ore (capitolul aferent din referințele 18,22)

8.1 Activități de autoinstruire (AI): unități de învățare	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
7. Faza contractuală a operațiunilor de comerț internațional. Clauzele obișnuite în contractele de comerț internațional	autoinstruire	2 ore (capitolul aferent din referințele 5,8,12,13,14)
8. Contractul de vânzare internațională de mărfuri	autoinstruire	2 ore (capitolul aferent din referințele 16, 19, 25)
9. Contractele de comercializare. Contractul de agenție. Contractul de distribuție. Contractul de franciză	autoinstruire	2 ore (capitolul aferent din referințele 20, 21, 26)
10. Contractele de transport..Transportul rutier internațional de mărfuri.Transportul feroviar internațional de mărfuri. Transportul maritim internațional de mărfuri.Transportul aerian internațional de mărfuri. Transportul multimodal internațional de mărfuri	autoinstruire	2 ore (capitolul aferent din referințele 15, 23, 27)
11.Finanțarea operațiunilor de comerț internațional. Creditul documentar.Creditele ordinare. Efectele de comerț. Contractul de leasing. Contractul de factoring	autoinstruire	2 ore (capitolul aferent din referințele16, 28, 29)
12.Contracte de comerț internațional cu privire la dreptul de proprietate intelectuală. Contractul de know-how (savoir-faire). Contractul de licență. Contractul joint venture	autoinstruire	2 ore (capitolul aferent din referințele 16, 18)

Bibliografie

Bibliografie

Referințe principale:

1. Carmen Tamara Ungureanu, Dreptul comerțului internațional, Editura Hamangiu, București, 2018.
2. Ioan Macovei, Tratat de drept al comerțului internațional, Editura Universul Juridic, București, 2014.
3. Dragoș-Alexandru Sitaru, Șerban-Alexandru Stănescu, Dreptul comerțului internațional - Tratat - Partea generală și partea Specială, ediția a II-a revizuită și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2017.

Referințe suplimentare:

- 1) Carmen Tamara Ungureanu, Rolul domiciliului în responsabilitatea socială a grupurilor transnaționale de societăți în uniunea europeană, în Studia Universitatis Babes-Bolyai, Iurisprudencia, nr. 2, 2021, pp. 5-52.
- 2) Șerban-Alexandru Stănescu, Proceduri de arbitraj. Arbitraj intern, arbitraj internațional, București, Editura Hamangiu, 2021.
- 3) Jose Rafael Mata Dona, Nikos Lavranos (editors), International Arbitration and EU Law, Edward Elgar Publishing, Great Britain, 2021.
- 4) Carmen Tamara Ungureanu, Limitări ale aplicării legii alese în soluționarea litigiilor privind contractele de comerț internațional, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tomul LXVI/I, Seria Științe Juridice, 2020, pp. 33-48.
- 5) Carmen Tamara Ungureanu, Forța majoră și executarea contractelor de comerț internațional, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tomul LXVI/I, Seria Științe Juridice, 2020, pp. 7-22.
- 6) Carmen Tamara Ungureanu, Overriding Mandatory Rules in International Commercial Contracts Dispute Resolution. A Romanian Perspective, în Cuadernos Derecho Transnacional, vol. 12, 2020.
- 7) Michel Menjucq, Jacques Beguin, Droit du commerce international (3e édition), Lexisnexis Traites, Paris, 2019.
- 8) Carmen Tamara Ungureanu, Protecția datelor cu caracter personal în contractele internaționale, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tomul LXIII/II, Seria Științe Juridice, 2017, pp. 135-154.
- 9) Carmen Tamara Ungureanu, Grupul transnațional de societăți, în Revista de Științe Juridice vol. 31, nr. 2, 2017, pp. 9-26.
- 10) Carmen Tamara Ungureanu, Lex mercatoria în contractele de comerț internațional, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tomul LXII/I, Seria Științe Juridice, 2016, pp. 5-28.
- 11) Carmen Tamara Ungureanu, Contractul internațional de investiții: contractul de stat, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tomul LXII/II, Seria Științe Juridice, 2016, pp. 5-22.
- 12) Carmen Tamara Ungureanu, Impreviziunea în contractele de comerț internațional, în Revista de Științe Juridice, vol. 28, nr. 1, 2015, pp.48-58.
- 13) Carmen Tamara Ungureanu, Clauza penală inserată într-un contract de comerț internațional este întotdeauna eficace?, în Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale, vol. 32, nr. 2, 2014, pp. 49-58.
- 14) Marcel Fontaine, Filip De Ly, Drafting international contracts, Transnational Publishers, Inc., Ardsley, New York, 2006.
- 15) Marian Hoeks, Multimodal Transport Law: The Law Applicable to Multimodal Contract for the Carriage of Goods, Kluwer Law International, Aviation Law and Policy Series, 2010.
- 16) Catherine Kessedjian, Droit du commerce international, P.U.F. Paris, 2013.
- 17) Alan Reed, Venue Resolution and Forum Non Conveniens: Four Models of Jurisdictional Propriety, în Journal of Transnational Law and Contemporary Problems, vol. 22 (2), 2013, pp. 369-454, disponibil la <https://nrl.northumbria.ac.uk/id/eprint/5978/>.
- 18) William Fox, International Commercial Agreements and Electronic Commerce, 5th edition, Kluwer Law International, 2013.
- 19) Daniel Berlingher, The Effects of the International Contract for Sale of Goods, în Journal of Legal Studies 19(33), DOI:10.1515/jles-2017-0007, pp. 96-109.
- 20) Peter Stone, EU Private International Law, 2nd edition, Edward Elgar Publishing, Cheltenham, 2010,.
- 21) Gabriele Ruscalla, Harmonization of International Commercial Contract Law: The Case of International Distribution Agreements, în Bocconi Legal Papers no. 7/2011.
- 22) Ioan Popa, Negocierea comercială internațională, Ed. C.H. Beck, București, 2013.
- 23) Lilia Gribincea, Contractul de transport rutier internațional de mărfuri prin prisma convenției de la Geneva din 19 mai 1956, în Revistă

Științifică a Universității de Stat din Moldova, Seria „Științe sociale”, 2012, nr.8 (58), pp. 44-52.

24) Dan Taylor, The Complete UCP Uniform Customs and Practice for Documentary Credits. Texts, Rules and History 1920 – 2007, International Chamber of Commerce, ICC Publication no. 683/2008.

25) Mihai Șandru, Interpretarea Convenției de la Viena asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri de către Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României, în Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 1/2016, pp. 97-105.

26) Patrick Sacerens, William Pisoort, Droit Commercial International, Larcier, Bruxelles, 2013.

27) Dragoș-Alexandru Sitaru, Șerban-Alexandru Stănescu, Contractul de transport internațional de mărfuri, Lumina LEX, București, 2007.

28) Jacqueline Lipton, Documentary Credit Law and Practice in the Global Information Age, în Fordham International Law Journal, Volume 22, Issue 5 1998 Article 3, pp. 1972 – 1990.

29) Liviu Stănciulescu, Vasile Nemeș, Dreptul contractelor civile și comerciale – în reglementarea Noului Cod civil, Ed. Hamangiu, București, 2013.

8.2 Seminar față în față (SF), Seminar în sistem de tutorat (ST), Activități aplicative (L, LP, P)	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Activitatea de seminar înseamnă, mai întâi, înțelegerea noțiunilor teoretice, prin explicații, cu trimitere la diferite cazuri din practica judiciară. De asemenea, la seminar are loc verificarea cunoștințelor, prin intermediul testelor, în care se urmărește ca studenții să facă dovada că au înțeles noțiunile teoretice și, deci, pot soluționa spețe, în care să aplice cunoștințele teoretice. Explicarea și aprofundarea izvoarelor dreptului comerțului internațional și a caracteristicilor de bază ale participanților la activitatea de comerț internațional. Studii de caz privind tratatele bilaterale de investiții.	Explicații. Aplicații practice	2 ore (capitolul aferent din referințele 1, 7, 9, 10, 11)
2. Aplicații practice prin soluționarea de spețe privind legea aplicabilă pentru soluționarea litigiilor de comerț internațional și instanța competentă pentru soluționarea litigiilor de comerț internațional. Explicarea mecanismului de soluționare a litigiilor prin arbitraj	Explicații. Aplicații practice	2 ore (capitolul aferent din referințele 2, 3, 4, 6, 10, 17, 20)
3. Discuții interactive referitoare la operațiunile de comerț internațional, cu abordarea fazei pregătitoare a operațiunilor de comerț internațional. Prezentare și exemplificare practică privind faza contractuală a operațiunilor de comerț internațional insistând pe clauzele obișnuite în contractele de comerț internațional și pe cel mai utilizat contract, contractul de vânzare internațională de mărfuri.	Explicații. Aplicații practice	2 ore (capitolul aferent din referințele 5, 8, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 22, 25)
4. Analiza contractelor de comercializare, adică se discută contractul de agenție, contractul de distribuție, contractul de franciză. Clarificarea problemelor legate de contractele de transport: transportul rutier internațional de mărfuri, transportul feroviar internațional de mărfuri, transportul maritim internațional de mărfuri, transportul aerian internațional de mărfuri și transportul multimodal internațional de mărfuri	Explicații. Aplicații practice	2 ore (capitolul aferent din referințele 15, 20, 21, 23, 26, 27)
5. Explicarea importanței finanțării operațiunilor de comerț internațional, insistând pe creditul documentar, creditele ordinare și efectele de comerț (cambia, biletul la ordin și cecul în comerțul internațional). Prezentarea contractului de leasing și a contractului de factoring	Explicații. Aplicații practice	2 ore (capitolul aferent din referințele 16, 18, 29)
6. Discuție interactivă referitoare la conexiunea dreptului proprietății intelectuale cu dreptul comerțului internațional. Analiza contractului de know-how (savoir-faire), a contractului de licență, a contractului de consulting-engineering. O oră este alocată unei recapitulări generale	Explicații. Aplicații practice	2 ore (capitolul aferent din referințele 16, 18)

Bibliografie

Bibliografie

Referințe principale:

1. Carmen Tamara Ungureanu, Dreptul comerțului internațional, Editura Hamangiu, București, 2018.
2. Ioan Macovei, Tratat de drept al comerțului internațional, Editura Universul Juridic, București, 2014.
3. Dragoș-Alexandru Sitaru, Șerban-Alexandru Stănescu, Dreptul comerțului internațional - Tratat - Partea generală și partea Specială, ediția a II-a revizuită și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2017.

Referințe suplimentare:

4. Carmen Tamara Ungureanu, Rolul domiciliului în responsabilitatea socială a grupurilor transnaționale de societăți în uniunea europeană, în *Studia Universitatis Babes-Bolyai, Iurisprudentia*, nr. 2, 2021, pp. 5-52.
5. Șerban-Alexandru Stănescu, *Proceduri de arbitraj. Arbitraj intern, arbitraj internațional*, București, Editura Hamangiu, 2021.
6. Jose Rafael Mata Dona, Nikos Lavranos (editors), *International Arbitration and EU Law*, Edward Elgar Publishing, Great Britain, 2021.
7. Carmen Tamara Ungureanu, Limitări ale aplicării legii alese în soluționarea litigiilor privind contractele de comerț internațional, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tomul LXVI/I, Seria Științe Juridice*, 2020, pp. 33-48.
8. Carmen Tamara Ungureanu, Forța majoră și executarea contractelor de comerț internațional, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tomul LXVI/I, Seria Științe Juridice*, 2020, pp. 7-22.
9. Carmen Tamara Ungureanu, Overriding Mandatory Rules in International Commercial Contracts Dispute Resolution. A Romanian Perspective, în *Cuadernos Derecho Transnacional*, vol. 12, 2020.
10. Michel Menjucq, Jacques Beguin, *Droit du commerce international (3e édition)*, Lexisnexis Traites, Paris, 2019.
11. Carmen Tamara Ungureanu, Protecția datelor cu caracter personal în contractele internaționale, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tomul LXIII/II, Seria Științe Juridice*, 2017, pp. 135-154.
12. Carmen Tamara Ungureanu, Grupul transnațional de societăți, în *Revista de Științe Juridice* vol. 31, nr. 2, 2017, pp. 9-26.
13. Carmen Tamara Ungureanu, Lex mercatoria în contractele de comerț internațional, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tomul LXII/I, Seria Științe Juridice*, 2016, pp. 5-28.
14. Carmen Tamara Ungureanu, Contractul internațional de investiții: contractul de stat, în *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tomul LXII/II, Seria Științe Juridice*, 2016, pp. 5-22.
15. Carmen Tamara Ungureanu, Impreviziunea în contractele de comerț internațional, în *Revista de Științe Juridice*, vol. 28, nr. 1, 2015, pp.48-58.
16. Carmen Tamara Ungureanu, Clauza penală inserată într-un contract de comerț internațional este întotdeauna eficace?, în *Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale*, vol. 32, nr. 2, 2014, pp. 49-58.
17. Marcel Fontaine, Filip De Ly, *Drafting international contracts*, Transnational Publishers, Inc., Ardsley, New York, 2006.
18. Marian Hoeks, *Multimodal Transport Law: The Law Applicable to Multimodal Contract for the Carriage of Goods*, Kluwer Law International, Aviation Law and Policy Series, 2010.
19. Catherine Kessedjian, *Droit du commerce international*, P.U.F. Paris, 2013.
20. Alan Reed, Venue Resolution and Forum Non Conveniens: Four Models of Jurisdictional Propriety, în *Journal of Transnational Law and Contemporary Problems*, vol. 22 (2), 2013, pp. 369-454, disponibil la <https://nrl.northumbria.ac.uk/id/eprint/5978/>.
21. William Fox, *International Commercial Agreements and Electronic Commerce*, 5th edition, Kluwer Law International, 2013.
22. Daniel Berlingher, The Effects of the International Contract for Sale of Goods, în *Journal of Legal Studies* 19(33), DOI:10.1515/jles-2017-0007, pp. 96-109.
23. Peter Stone, *EU Private International Law*, 2nd edition, Edward Elgar Publishing, Cheltenham, 2010.
24. Gabriele Ruscilla, Harmonization of International Commercial Contract Law: The Case of International Distribution Agreements, în *Bocconi Legal Papers* no. 7/2011.
25. Ioan Popa, *Negocierea comercială internațională*, Ed. C.H. Beck, București, 2013.
26. Lilia Gribincea, Contractul de transport rutier internațional de mărfuri prin prisma convenției de la Geneva din 19 mai 1956, în *Revistă Științifică a Universității de Stat din Moldova, Seria „Științe sociale”*, 2012, nr.8 (58), pp. 44-52.
27. Dan Taylor, *The Complete UCP Uniform Customs and Practice for Documentary Credits. Texts, Rules and History 1920 – 2007*, International Chamber of Commerce, ICC Publication no. 683/2008.
28. Mihai Șandru, Interpretarea Convenției de la Viena asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri de către Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României, în *Revista Română de Drept al Afacerilor* nr. 1/2016, pp. 97-105.
29. Patrick Saerens, William Pisoort, *Droit Commercial International*, Larcier, Bruxelles, 2013.
30. Dragoș-Alexandru Sitaru, Șerban-Alexandru Stănescu, *Contractul de transport internațional de mărfuri*, Lumina LEX, București, 2007.
31. Jacqueline Lipton, Documentary Credit Law and Practice in the Global Information Age, în *Fordham International Law Journal*, Volume 22, Issue 5 1998 Article 3, pp. 1972 – 1990.
32. Liviu Stănculescu, Vasile Nemeș, *Dreptul contractelor civile și comerciale – în reglementarea Noului Cod civil*, Ed. Hamangiu, București, 2013.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Cunoștințele dobândite la materia „Dreptul comerțului internațional” vor asigura integrarea în programele din domeniu. Pentru a satisface așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi aceste cunoștințe trebuie valorizate prin coroborarea cu cele acumulate în alte materii din sfera dreptului comerțului internațional și al dreptului afacerilor.

10. Evaluare

10.1 Evaluare continuă		Pondere (min. 30%)	40
	Forma de evaluare	Verificare scrisă	
	Pondere	100	

	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale		Da	
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare
		Verificare orală periodică	50	Da
		Verificare scrisă periodică	50	Da

10.2 Evaluare finală	Pondere (max. 70%)	60
	Forma de evaluare	Verificare scrisă finală

10.3 Mențiuni (situații speciale în evaluare)	

10.4 Standard minim de performanță
Nota minimă 5 la evaluarea continuă și la evaluarea finală.

Data completării,

Coordonator Disciplină,
Prof. Dr. CARMEN TAMARA UNGUREANU

Data avizării în departament,

Coordonator Centru ID/IFR,
Lect. Dr. DESPINA-MARTHA ILUCA